

Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 836a

Tiltaltes navn: Fartein Linge

Årstall: 1641

Sted: Sunnhordland i Hordaland

sønderlendsche lhene, och herudinden Niels Harboes domb wed sin fulde magt att bør bliffue, och hannom adt schall giffuis aff for^{ne} arffuinger i kost och tæring thj rix daller.

36. I den sag imellom Lodwig Fartensønn aff Sundhord lhen paa hans forældris wegne ab vna, och laugmanden Peder Rauffn ab altera, formedelst laugmandens domb imellom Lauridtz Thorbnes paa den ene, och bet^e Lodwigs forældre paa den anden side, och dennom derudinden tilldømt sig adt laugwerge for en mißdeders angiffuelse, aff dennom adt were tillkiøbt att forgiøre bet^e Lauridtz Thorbnes, efftersom 12 mend och suoren schriffueren saaledis och tillforn haffde dømt, och deris dom saasom supra derudinden aff laugmanden approberit, och dølmendene adt haffue werit tillstede, men worden affwijst; och bet^e Lodwigs forældre derforø dømt skyldige i sagen; och for^{ne} Lodwig formeente dermed iche rett adt were tillgangen, och hans forældre wed bet^e 12 mends och schriffuerens, saa och wed laugmandens domb att were wforrettit.

Definitio.

Effterdj den beschyllding for^{ne} Lodwig Fartensønns forældre tillagdt, och huis dereffter aff 12 mend och suoren schriffueren, saa och laugmanden er decernerit, aldt befindis adt were funderit paa en mißdeders, nemlig Christopher Ionsønns, bekiendelse, och beschyldingen derwdj bestaaende, adt bet^e mißdeder haffde bekiendt, sig aff Lodwig Fartensønns forældre, Farten Linge och hans quinde Søndewe N: adt were tillkiøbt adt forgiøre Lauridtz Iohansønn paa Thorbnes, och for^{ne} mißdere dog haffuer werit wbestandig i sin bekiendelse, och tuende gange fragaet, och sønderlig paa hans yderste. Thj bør for^{ne} 12 mends och laugmandens dom, som er funderit paa enn mißderis[!] wbestandig bekiendelse vt supra, iche adt komme bet^e Farten Linge eller hans hustru till nogen nachdeell i nogen maade, men magtisløß att were.

37. I den sag imellom Anders Chrispinsønn aff Iølster ab vna, och laugmanden Peder Rauffn ab altera, formedelst laugmanden haffuer tildømt Ragnild Ollsønn i Førde aasedit i Furrebøe, endog ko: ma: formedelst gaffue war bøxsel mand for gaarden, och derom

62.

S. Christen Christensens^a hustrue och arffuinger i Lillefossen i Vigen cit: Hanß Frandtzen laumanden i Bahuuß for en domb hand haffuer dømbt mellom dennom paa den ene och Suend Christensen paa den anden side wonhafftig udj Lemuig anl: en languarig arfftrettis bekostning de giort haffuer, och haffuer laumanden tilfunden (imod en förrige laumandß udstede domb) dennom att søge Suend Christensen till Lemuig huor hans rette verneting er, denne arff er falden effter en ued naffn Christen Christensen i Vigen.

39.

Christoffer Giøe cit: Jens, Peder och *Christoffer Christensen med flere som haffuer besiddett och endnu besidder Asdall gaard och godtz huilchet hand formener de med wret att giøre effterdj samme godtz schall vere med vret kommen fra hanß fruis, frue Karen Langis forfædre, thi samme godtz schall vere hustru *Siguiß forlænt aff Hendrich Gyldenløffue hendis liffs tiid, och samme Hendrich Gyldenløffue schall vere aff hendis herkomst.

37.

Anderß Christensen aff Jølster i Sundfiorden cit: laumanden Peder Raffn for hand hannom haffuer fradømbt fra hanß ven^l gaard Furbou kaldet, huorudj laumanden formener han: ingen part att haffue, medenß samme gaard Ranulff Olesen att tilhøre och Anderß Christensen derforre at nederbryde huis huse hand paa gaarden haffuer byggt uden beste mands samtyche, och att bøde till kongen 4 m^l och till Ranulff j m^l. Anderß beklager sig iche at haffue verit steffnett, ey heller de sex mendß domb som i denne sag foregaaen er att vere steffnett langt mindre aff laumanden paakiendt.

36.

Loduig Studsuig^b paa sine foreldris vegne Fortell faderenß naffn cit: laumanden i Bergen Peder Raffn for nogle domme hand haffuer dømbt mellom bete: hanß foreldre paa den ene och Lauritz Thors: foget offuer Helsne closter paa den anden side i huilche domme^c Loduigß foreldre ere tildømbt att louverge sig for troldomb^l nogle beskyldinger^l en misdedere och trolkarl Christoffer Jonsen^l dennom tillagt haffuer, nemlig att de haffde tilkiøbt hannom till att hand schulle mage dett att en

^a ms.: Christensen^b retta frå N:^c ms.: dømme

ved naffn Lauritz Jensen schulle faae en w-færd, huorpaa hand och magde dett saa att den anden bleff syg; med andre saadanne flere stycher misdederen i sitt yderste bekiendte paa Loduigß forældre huilchett hand och for gaaen \ (offuer sig) / domb vedgich: Herimod berettis att misdederen tog sacramentet paa att haffue løyett paa bemelte personer. Fortell och hanß hustrue schall haffue och døelt misdederen hoeß sig i nogle tiider, och giffuett hannom en kiede och andet till løn for att gjøre folch schade, och brugt hanß konster i mange maader, Loduig schall och haffue verit hoeß misdederen och bedett han: hand ville igien benegte, huis hand hanß foreldre haffde paasagt.

33.

Rasmus Gregersen aff Sundfiord citat Peder Rauffn NB. Denne sag bleff iche forhørt effterdj *Jenß Busch: som hoffuitmand udj sagen ey er steffnt, ey heller nogen paa hanß veigne møtt.

58.

Rasmus Madtzen cit: Peder Rauffn for hand først haffuer tildømbt han: at niude ett sin odell godtz, och dog derimod siden tildømbt en quindispersoen ued naffn Johanne^a Jenßdaatter + ven løb smør / + <en deell aff> samme odell att niude, och formener derfor den sidste domb magtisløß bør at forbliffue.

NB. Laumanden haffuer dømbt i denne sag tuende domme, den første føren sagen haffde verit til hiemting, huilchen bleff underkiendt, i den anden domb haffuer hand henuiist sagen till hiembting, huilchett och bleff for retten afsagt att schulle schee.

71.

Jsach Klepper paa 24 Racheded mends^b vegne cit: Daniell Biltt och Gerloff Nettelhorst for nogle domme de dømbt haffuer paa nogle poster de andgiffuett haffuer offuer s: Hertuig Huitfeld, och først klager de att hand haffuer besuergit dennom med støre arbeide och houning end \ Thomas Normand eller / nogen lehnsmand for han: Paa denne post suarer dommerne att førrige lensmend for lige saadant er bleffuen angiffuen, och da den: nogle gange for + oprør + \ v-lydigheed / och unødige klager till bøder att vere tildømbt och derfor iche fant denne klagt retmessig i synderligheed effterdj bønderne stoed allene paa 2 dagis arbeide om aarett att ville gjøre medenß att de burde derfor att giffue s: Hertuig

^a ms.: Johan^b ms.: Mend